01/01/2024

Ναυπάκτου Ιερόθεος: Άνθρωπος και Μετάνθρωπος

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου

- **Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου**

Ἡ ἑορτή τῆς κατά σάρκα Γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τήν ὁποία ἑορτάσαμε πρίν λίγες ἡμέρες, συνδέεται μέ τήν ἑορτή τῆς Περιτομῆς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πού ἑορτάζουμε σήμερα, μαζί μέ τήν ἀνατολή τοῦ νέου ἔτους καί τήν ἑορτή τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, διότι ἡ περιτομή, σύμφωνα μέ τόν νόμο πού δόθηκε ἀπό τόν Θεό στήν Παλαιά Διαθήκη γινόταν ὀκτώ ἡμέρες μετά τήν γέννηση τῶν ἀρσενικῶν παιδιῶν.

Ἔτσι καί ὁ Χριστός ὑποβλήθηκε σέ αὐτήν τήν ὀδυνηρή διαδικασία καί αὐτό συνδέεται μέ τήν ἄκρα ταπείνωση καί κένωσή Του, ἡ ὁποία ἔγινε ἀπό ἀγάπη γιά τόν ἄνθρωπο. Ὅλη ἡ ζωή τοῦ Χριστοῦ ἀπό τήν Γέννησή Του μέχρι τόν Σταυρό ἦταν ζωή κενώσεως. Γεννήθηκε ὡς πτωχός σέ ἕναν στάβλο ἀλόγων ζώων καί πέθανε μόνος Του στόν Σταυρό τοῦ Γολγοθᾶ.

Ὅλα αὐτά τά ἔκανε ἀπό ἀγάπη γιά τόν ἄνθρωπο ὁ ὁποῖος μετά τήν πτώση του καί

τήν ἔξοδό του ἀπό τόν Παράδεισο περιπλανιόταν χωρίς τόν ἀληθινό Θεό καί βασανιζόταν ποικιλοτρόπως, λατρεύοντας τά εἴδωλα καί πιστεύοντας σέ ἰδέες καί φαντασίες.

Ὁ Θεός δημιούργησε τόν ἄνθρωπο μέ τιμή καί δόξα. Τόν ἔκανε νά ἔχη σῶμα καί ψυχή, ἀλλά καί νά ἔχη τήν Χάρη Του καί ἔτσι ἦταν ὁλοκληρωμένος. Καί ὅμως μετά τήν ἁμαρτία παρέμεινε μόνον μέ τήν ψυχή καί τό σῶμα, χωρίς τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ, ἐκτός ἀπό τίς ἐξαιρέσεις τῶν Πατριαρχῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τῶν Προφητῶν καί Δικαίων, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀποκάλυψη τοῦ ζωντανοῦ Θεοῦ.

Ἔτσι, ἐνηνθρώπησε ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ γιά νά δώση νέαν ζωή στόν ἄνθρωπο καί νά τόν ἐπαναφέρη στήν προηγούμενη δόξα Του καί νά τόν ἀνεβάση ψηλότερα, νά τόν προσλάβη καί νά γίνη μέλος τοῦ ἐνδόξου Σώματός Του. Μεγάλη τιμή γιά τόν ἄνθρωπο!

Μέσα σέ αὐτήν τήν προοπτική οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἐκπλήσσονται βλέποντας τόν ἄνθρωπο. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἀναφωνεῖ: «Τί τό καινόν τοῦτο περί ἐμέ μυστήριον; Μικρός εἰμι καί μέγας, ταπεινός καί ὑψηλός, θνητός καί ἀθάνατος, ἐπίγειος καί οὐράνιος. Ἐκεῖνα μέν τοῦ κάτω κόσμου, ταῦτα δέ μετά τοῦ Θεοῦ• ἐκεῖνα μετά τῆς σαρκός, ταῦτα μετά τοῦ πνεύματος».

Ὁ ἄνθρωπος κατά τόν ἴδιον ἅγιο εἶναι «τό τιμιώτατον Θεῷ κτῆμα καί οἰκειότερον», γι’ αὐτό καί προτρέπει νά «γνωρίσωμεν ἡμῶν τό ἀξίωμα». Εἶναι μεγάλο ἔργο νά γνωρίσουμε τό ἀξίωμά μας, τήν δόξα μας. Χρειάζεται νά τό σπουδάσουμε σέ ὅλη τήν ζωή μας.

Ὁ Χριστός γιά νά μᾶς φανερώση τό μεγαλεῖο τοῦ ἀνθρώπου καί νά τόν ἐξυψώση προσέλαβε τήν ἀνθρώπινη φύση, δηλαδή ψυχή καί σῶμα, καί τήν θέωσε, καί ἔτσι μᾶς ἔδωσε τήν δυνατότητα νά γίνουμε κατά Χάρη Θεοί, ὁλόκληροι μέ τήν ψυχή καί τό σῶμα.

Ἐν τούτοις, ὅμως, οἱ ἄνθρωποι ἀκολουθοῦν ἄλλη πορεία, ἀφοῦ ἀποσποῦν τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν Θεό καί διασποῦν τόν ἴδιο σέ πολλά κομμάτια. Ἄλλοι ταυτίζουν τόν ἄνθρωπο μόνον μέ τό σῶμα του, ἀναπτύσσοντας τήν σωματολατρεία, ἄλλοι ταυτίζουν τόν ἄνθρωπο μόνον μέ τήν λογική του καί καταλήγουν στήν λογικοκρατία, ἄλλοι τόν ταυτίζουν μόνον μέ τήν ψυχή του, τήν ὁποία ὅμως ἀποδεσμεύουν ἀπό τήν θεολογική ἑρμηνεία της καί καταλήγουν στήν ψυχανάλυση καί ψυχολογία καί πολλά ἄλλα.

Τόν τελευταῖο καιρό παγκοσμίως, ὡς συνέχεια τῆς βιοτεχνολογίας, κατασκευάζουν ἕναν ἄνθρωπο ρομπότ, χωρίς σῶμα, χωρίς ψυχή, χωρίς Ἅγιον Πνεῦμα, ἁπλῶς κάνουν ἕνα σῶμα κατασκευασμένο ἀπό ὕλη, καλωδιωμένο καί

συνδεδεμένο μέ ὑπολογιστές, πού εἶναι κατάργηση τοῦ ἰδίου τοῦ ἀνθρώπου. Πρόκειται γιά ἕνα «διαδίκτυο τῶν σωμάτων», γιά μιά «εἰκονική πραγματικότητα».

Ἔτσι, γίνεται λόγος γιά τόν «μετάνθρωπο» καί ὅλη αὐτή ἡ κίνηση ἔχει χαρακτηρισθῆ ὡς «μετανθρωπισμός». Εἶναι ἕνα κίνημα πού ὑποστηρίζει ὅτι ἔτσι «ἐνισχύεται ἡ διάνοια καί ἡ φυσιολογία μέ τεχνολογικά ἐνθέματα καί μέσα τῆς γενετικῆς». Ἔτσι, μπορεῖ κανείς «νά χρησιμοποιεῖ βιονικούς βραχίονες, βιονικά πόδια καί μάτια». Καί δέν γίνεται λόγος μόνον γιά τόν «ἐπαυξημένο» ἄνθρωπο, ὡς «βελτιστοποίηση τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιδόσεων», ἀλλά καί γιά τήν προσπάθεια καταργήσεως τοῦ θανάτου μέ τήν «ψηφιακή ἀθανασία».

Ἡ νοοτροπία αὐτή τοῦ μετανθρωπισμοῦ ἀποδεσμεύεται τελείως ἀπό τήν θεολογία τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου κατ’ εἰκόνα καί καθ’ ὁμοίωση Θεοῦ. Ἐπίσης, ἀπομακρύνεται τελείως ἀπό τήν θεολογία τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου Θεοῦ καί τῆς θεώσεώς τοῦ ἀνθρώπου. Ἀκόμη ἀποδιώκεται ὅλο τό περιεχόμενο τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ καί τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων γιά τήν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου ὡς ψυχῆς καί σώματος. Ἐπί πλέον ἀλλοιώνεται ὅλη ἡ διδασκαλία γιά τό ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι τό τελειότερο δημιούργημα τοῦ Θεοῦ καί γιά τό ὅτι θά γίνη ἡ ἀνάσταση τῶν σωμάτων.

Τί σχέση ἔχει ὁ μετανθρωπισμός μέ τήν ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ; Τί σχέση ἔχει ἡ κίνηση τοῦ μετανθρωπισμοῦ μέ τήν διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ γιά τήν θέωση ὅλου τοῦ ἀνθρώπου πού ἀποτελεῖται ἀπό ψυχή καί σῶμα; Αὐτός εἶναι ὁ λόγος πού θεωρεῖται αὐτή ἡ κίνηση ὡς ἀλαζονική καί ἐωσφορική νοοτροπία, ὡς εἰδωλοποίηση τῆς ζωῆς.

Ἀλλά ὁ μετανθρωπισμός εἶναι ἀντίθετος καί μέ τίς βασικές ἀρχές τοῦ οὐμανισμοῦ-ἀνθρωπισμοῦ, διότι ἔτσι χάνεται καί αὐτός ὁ ἄνθρωπος, ἀφοῦ δέν μπορεῖ κανείς νά πλησιάση τόν ἄνθρωπό του ὡς ἄνθρωπο, καί νά ἔχει στοιχειώδεις ἀνθρώπινες ἐπαφές μαζί του.

Δεχόμαστε τήν ἐπιστήμη ὅταν ὠφελῆ τόν ἄνθρωπο, ἀλλά δέν μποροῦμε νά τήν δεχθοῦμε ὅταν ὁδηγῆ τόν ἄνθρωπο στόν ἀπανθρωπισμό του καί ἀρνεῖται τήν ἐνσάρκωση τοῦ Χριστοῦ. Πρόκειται γιά φοβερές συνέπειες γιά τόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο.

Σήμερα εἶναι ἕνας νέος χρόνος, ἀλλά πρέπει νά εἶναι νέος καί ὡς πρός τίς ἀντιλήψεις, διότι διαφορετικά νομίζουμε ὅτι εἴμαστε νέοι ἄνθρωποι πού ζοῦμε σέ νέο χρόνο, ἀλλά στήν πραγματικότητα εἶναι ὀπισθοδρόμηση στήν εἰδωλολατρεία ἀπό τήν ὁποία μᾶς ἐλευθέρωσε ὁ Χριστός.

Σᾶς εὔχομαι καλή χρονιά, μέ ἀγάπη, ὑγεία καί ἐλευθερία ἐν Χριστῷ, νά γίνουμε

ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ, ἄνθρωποι τοῦ Χριστοῦ, ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας.